

კვეთსაც მოიცავდა. იმ ნაწილზე ნასყიდობის ხელშეკრულების დადებით, რომელიც ამხანაგობასაც ეკუთვნოდა, შეიქმნა ინტერესთა კონფლიქტი ამხანაგობისა და ადვოკატის ინტერესებს შორის.

სასამართლოს მსჯელობის შეჯამება: პირველი ინსტანციის სასამართლომ სარჩელი არ დააკმაყოფილა იმაზე მითითებით, რომ მოსარჩელეს მეორე შესატანი არ განუხორციელებია და წარმოდგენილი მტკიცებულებით არ დასტურდებოდა ამხანაგობისთვის იურიდიული მომსახურების განევის ფაქტი. მოსარჩელემ გადაწყვეტილება გაასაჩივრა. მეორე ინსტანციის სასამართლომ მოსარჩელეს მიაკუთვნა მოთხოვნილი კომპენსაციის ნახევარი, რადგან მან პირველი შენატანი (იურიდიული მომსახურება) რეალურად განახორციელა. მოპასუხებმა გადაწყვეტილება გაასაჩივრეს.

საკასაციო სასამართლომ საქმე სააპელაციო სასამართლოს დაუბრუნა ხელახლა განსახილველად. მისი დასაბუთებით, გამოკვლეული არ ყოფილა კომპენსაციის მოთხოვნის შესაბამისი ადრესატი – ამხანაგობის შემთხვევაში ამის ვალდებულება ეკისრება არა ყველა წევრს, არამედ მხოლოდ მათ, ვინც იკისრეს ამხანაგობის მოვალეობებზე ფინანსური პასუხისმგებლობა. გარდა ამისა, უზენაესი სასამართლოს აზრით, მეორე ინსტანციის სასამართლოს უნდა გაეთვალისწინებინა ადვოკატთა ასოციაციის გადაწყვეტილება, რომლითაც ადვოკატის მიერ ნასყიდობის ხელშეკრულების დადება ამხანაგობის ქონების ურთიერთმფარავ მომიჯნავე მიწის ნაკვეთზე ინტერესთა კონფლიქტად შეფასდა. ამ შედეგს ვერ ცვლიდა ის გარემოება, რომ ამხანაგობამ რეალურად მაინც შეძლო დათქმული მიწის მიღწევა (შენობის აგება), რადგან ეს შესაძლებელი გახდა მხოლოდ და მხოლოდ ამხანაგობის მიერ განხორციელებული დროული და ეფექტური ღონისძიებების წყალობით (ქონებაზე ყადაღის დადება, რათა ადვოკატის საკუთრება მომიჯნავე მიწის ნაკვეთზე არ დარეგისტრირებულიყო). ასეთ პირობებში ამ გარემოებების ერთობლიობა არ ყოფილა სათანადოდ გამოკვლეული, რამაც საკასაციო სასამართლოს მიერ გადაწყვე-

ტილების სამართლებრივი დასაბუთების შემოწმება შეუძლებელი გახადა.

ნინო ქავშაია

► 4 – 6/2020

უარი დასაქმების შეზღუდვის უფლების გამოყენებაზე

კომპენსაციის გადახდის ვალდებულების წინასწარ, ერთიანი ოდენობით შეუსრულებლობა უნდა განიმარტოს დამსაქმებლის უარად დასაქმების შეზღუდვის უფლების გამოყენებაზე.

(ავტორის სახელმძღვანელო წინადადება)

შრომის კოდექსის 46 III, V მუხლი
სკ-ის 394 I, 408 I, 417, 418-ე მუხლები

უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 12 თებერვლის განჩინება №ას-1041-2019

ფაქტობრივი გარემოებები: შრომითი ხელშეკრულების მიხედვით, მხარეებმა შეათანხმეს ექვსთვიანი დასაქმების შეზღუდვა, რომლითაც დასაქმებულს ეკრძალებოდა მიღებული ცოდნისა და კვალიფიკაციის კონკურენტი ფინანსური ინსტიტუტების ან სხვა პირთა სასარგებლოდ გამოყენება. სანაცვლოდ დამსაქმებელი მას 6 თვის განმავლობაში შრომითი ურთიერთობის შეწყვეტისას არსებული 1 თვის ანაზღაურებას გადაუხდიდა. აღნიშნული ვალდებულების დარღვევის სანქციად შეთანხმდა პირგასამტეხლო თვიური ანაზღაურების ექვსმაგი ოდენობით. მოგვიანებით, დასაქმებულმა დაკავებული თანამდებობა (მიკროსესხების ექსპერტი) პირადი განცხადებით დატოვა 2018 წლის 11 ივლისიდან. 2018 წლის 16 ივნისს მას ეცნობა დასაქმების შეზღუდვის ამოქმედების შესახებ. 2018 წლის 16 ივლისს პირი დასაქმდა მცირე და საშუალო ბიზნესსესხების მართულებით - საკრედიტო ექსპერტის პოზიციაზე. დამსაქმებელმა სარჩელი აღძრა დასაქმებულის წინააღმდეგ, მოითხოვა მისი

საქმიანობის შეზღუდვა და პირგასამტეხლოს გადახდა. მოპასუხემ სარჩელი არ ცნო და მიუთითა, რომ მოსარჩელეს შეთანხმებული კომპენსაცია არ ჩაურიცხავს, რაც გულისხმობდა უარს დასაქმების შეზღუდვის უფლების გამოყენებაზე. მოპასუხის დასაბუთებით, განსხვავებულ თანამდებობაზე დასაქმება გამორიცხავდა დამსაქმებელთან მუშაობისას მიღებული ცოდნისა და კვალიფიკაციის კონკურენტ დაწესებულებაში გამოყენებას.

სასამართლოს მსჯელობის შეჯამება: პირველი ინსტანციის სასამართლომ სარჩელი არ დააკმაყოფილა, რაც მოსარჩელემ გაასაჩივრა. მეორე ინსტანციის სასამართლომ შედეგი უცვლელი დატოვა. განჩინება გაასაჩივრა მოსარჩელემ და მიუთითა, რომ მოპასუხეს, უკვე დასრულებული შრომითი ურთიერთობიდან გამომდინარე, უნდა ჰქონოდა მოლოდინი კომპენსაციის თვის 25 რიცხვში (და არა მანამდე) დარიცხვის შესახებ და მისი წინასწარ ანაზღაურების ვალდებულება დამსაქმებელს არ ჰქონია.

საკასაციო სასამართლომ საჩივარი არ დააკმაყოფილა და განმარტა, რომ შრომის კოდექსის 46 III მუხლით გათვალისწინებული თანხა წარმოადგენს არა შრომის ანაზღაურებას, არამედ კომპენსაციას თავდაპირველი დამსაქმებლის მსგავს სამენარმეო სუბიექტებში კონკურენციის პირობების შენარჩუნებისათვის. შესაბამისად, კომპენსაციის ბუნება განსხვავდება შრომის ანაზღაურებისაგან და იგი დასაქმებულს უნდა მიეცეს წინასწარ, ერთიანი ანაზღაურების სახით და არა ყოველთვიურად, როგორც ამას მოსარჩელე ასაბუთებდა. განსახილველ შემთხვევაში, მოსარჩელის მიერ ვალდებულების დარღვევა (საკომპენსაციო თანხის წინასწარ არჩარიცხვა) მოპასუხეს აძლევდა შემხვედრი ვალდებულების (დასაქმებისგან თავის შეკავების) შესრულებაზე უარის თქმის უფლებას.

ნინო ქავჭავაძე

► 5 – 6/2020

კომპიუტერულ სისტემაში უნებართვო შეღწევა და კომპიუტერული მონაცემის უნებართვო შეცვლა

1. სხვის ფეისბუქგვერდზე, მისივე მონაცემების გამოყენებით, უნებართვოდ შესვლა სისხლისსამართლებრივად დასჯადია, მიუხედავად იმისა, მიადგება თუ არა ამით მას ზიანი. დანაშაულის ობიექტური მხარე გამოიხატება კომპიუტერის მთლიანობის, კონფიდენციალურობის დარღვევაში და დამთავრებულია სისტემაში უნებართვო წვდომის მომენტიდან (ფორმალური შემადგენლობა).

2. ფეისბუქგვერდის მომხმარებლის სახელისა და პაროლის შეცვლა და მის გვერდზე სხვადასხვა სახის რეკლამის განთავსება, არღვევს მომხმარებლის უფლებებსა და კანონიერ ინტერესებს, ართმევს მას კომპიუტერული სისტემის ნორმალური გამოყენების საშუალებას. დანაშაული დამთავრებულია შედეგის დადგომის მომენტიდან (მატერიალური შემადგენლობა).

(ავტორის სახელმძღვანელო წინადადებები)

სისხლის სამართლის კოდექსის 284 I, 284 II გ), 286 III გ), 286 I-ე მუხლები

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2017 წლის 30 მაისის გადაწყვეტილება №1b/344-17

საქმის ფაქტობრივი გარემოებები: კიბერდამნაშავე სოციალურ ქსელ „Facebook“-ზე რეკლამის განთავსებისა და მნახველთა რაოდენობის გაზრდის მიზნით, ერთი წლის განმავლობაში, უნებართვოდ შედიოდა მომხმარებელთა გვერდებზე, უნებართვოდ ცვლიდა მათ სახელებსა და პაროლებს და ათავსებდა სხვადასხვა სახის რეკლამას. იგი მოქმედებდა ანგარიშითი მოტივით და დანაშაულებრივი ქმედება განახორციელა არაერთგზის. პირველი ინსტანციის სასამართლომ მოწმის ჩვენებებზე, დათვალაიერების ოქმსა და სხვა მტკიცებულებებზე დაყრდნობით, პირი ცნო დამნაშავედ და დააკისრა ჯარიმა. აღნიშნული მსჯავრდებულმა სააპელაციო წესით გაასაჩივრა. იგი უარყოფდა, რომ სხვადასხვა პირებისგან იღებდა